

PRST NAMESTO KLJUČA

Besedilo: Stane Sušnik

Fotografije: arhiv proizvajalca

A potem smo odrasli in prišli v leta, ko smo zaživali v lastnem (ali najetem) stanovanju ali hiši. Navadili smo se zaklepati vrata svojega doma. Skrb za našo lastnino ali za domače, ki jih pustimo doma, nam narakuje, da vrata za seboj zaklenemo. Doslej smo bili vajeni to početi s ključem.

V nov svet smo vstopili, ko smo se nekoč znašli v tujem, moderno opremljenem hotelu ali na obisku pri znancih v tujini, ki živijo v sodobno opremljenem stanovanju. Tam smo se prvič soočili z drugimi oblikami zaklepanja vrat (magnetna kartica, številčna koda itn.).

Čas gre nezadržno naprej. Medtem ko se nam dandanes zdi povsem normalno, da vrata zaklepamo s ključi, bo morda že čez nekaj let povsem drugače. Dandanes je težko najti koga, ne glede na njegovo starost, ki ne bi imel mobilnega telefona. Enako se zna zgoditi z varovanjem osebne lastnine. Vlomov je vsak dan več, nezaupanje in strah rasteta. Prodaja protivlomnih vrat ali drugih oblik varovanja lastnine in informacij raste. Vse bolj se zanašamo na to, kar si zmoremo zagotoviti sami, z uporabo sodobne tehnologije.

Gotovo ste imeli kakega sošolca ali sošolko, ki je nosil ključ domačega stanovanja privezan na vrvci in obešen okoli vratu, na torbico ali pritrjen kako drugače - da ga ja ne bi izgubil. Taki ukrepi so bili bodisi domisljica pretirano skrbnih staršev ali pa je otrok že v ranih letih kazal eno izmed lastnosti, ki so tako rekoč prirojene: dar za izgubljanje stvari. Komur se zdi to smešno, naj se vpraša: ali je med nami kdo, ki še nikoli v življenju ni zgubil ključa/ključev?

Tako so razmišljali tudi tuji strokovnjaki. Izpopolnili so že uveljavljene oblike varovanja, pri katerih ne moremo brez preverjanja, komu lahko odpremo vrata, če se izrazimo simbolično.

Kako preverjati? Med najzanesljivejše oblike sodijo tiste, ki temeljijo na biometriji, torej na individualnem obravnavanju človekovih fizičnih lastnosti ali značilnosti vedenja, ob čemer moramo tak vzorec lastnosti ali vedenja posneti in shraniti. Ta vzorec služi ob vsakokratnem preverjanju (odpiranju vrat, na primer) kot potrdilo istovetnosti posameznika.

In tako smo pri najsodobnejšem elektronskem ključu. Ta ključ so naši prsti. Kot vemo, so prstni odtisi nezamenljiva značilnost človeka. Ugotovili so, da ima vsak prstni odtis od 30 do 40 minut ali značilnosti vzorca. Če niste ravno rudar ali kateri izmed tistih glasbenikov, ki imajo zaradi stalnega trenja poškodovane prstne odtise, so odtisi vaših prstov nekaj edinstvenega.

Zato so najbolj primerni, da nadomestijo ključ vašega doma, pisarne, garaže ali česar koli, kar želite obvarovati pred nepoklicanimi.

Med različnimi tehnologijami, ki so namenjene beleženju prstnih odtisov, ima največ prednosti termična metoda. Ta temelji na merjenju temperaturnih razlik med točkami, ki so v stiku s čitalnikom (grebeni prstnega odtisa) in tistimi točkami, ki niso v stiku (doline). Ker se te temperaturne razlike hitro izenačijo – potem ko pritisnemo prstno blazinico na čitalnik – so razvili takšen čitalnik, ki je oblikovan kot ozka pravokotna reža, čez katero potegnemo s prstom. V delcu sekunde čitalnik zabeleži vzorec prstnega odtisa, ga shrani in z našim sistemom registracije razvrsti tako, da se ve, komu pripada. Najsodobnejši sistemi elektronskih ključev, ki so jih razvili na osnovi navedenih prednosti, torej omogočajo lastniku oziroma najemniku stanovanja ali eno- oziroma večstanovanjske hiše, da dovoli vstop samo

talnikom, prek katerega ob odpiranju vrat vsakič znova potegnemo s prstom, ni posebno občutljiva na vremenske nevarnosti. Popolnoma zanesljivo pa bo delovala, če jo bomo zavarovali pred močnimi nalivi ali snežnimi padavinami oziroma pred žgočim soncem. Kaj pa če zmanjka elektrike, boste rekli. Brez skrbi! Sistem elektronskega ključa pri montaži povežemo z baterijo, ki napaja hišni alarm, ali pa mu dodamo samostojen baterijski vložek. Podatki o registriranih odtisih se ob prekinitvi napajanja ne izgubijo.

Naš dom bo zares samo naš, saj se bo odprl kot v pravljici – le prst mu bomo pokazali.

◀ Zunanji del elektronskega ključa je nameščen v višini kljuge, kar omogoča, da ga dosežejo tudi (domači) otroci. Pod vratno kljuko je videti poseben zapah v obliki kromiranega gumba. To pomeni, da se vrata zapirajo s posebno protivlomno ključavnico z več zatiči. Poteg prsta čez čitalnik v tem primeru ne sprosti samo jedra ključavnice, ampak tudi vse zatiče na okviru vrat. V takšen varen dom lahko vdrejo le z grobo fizično silo.

Čitalnik, ki po obliki spominja na računalniško miško, daje slutiti, da takšen elektronski ključ lahko varuje ne samo hišna vrata, temveč tudi vstop v računalniško omrežje.

tistim osebam, ki jih registrira. Te so, poleg njega, lahko družinski člani, člani delovnega kolektiva, občasni obiskovalci (strežnice, sorodniki, vzdrževalci). Lastnik seveda s preprostim postopkom izbriše registrirane odtise tistih oseb, ki nimajo (več) pravice do vstopa.

Ko želimo, da se nam domača vrata odpro, potegnemo s konico prsta, od zadnjega pregiba, čez režo čitalnika. V dveh stotinkah sekunde bo prepoznal naš (predhodno zabeleženi in registrirani) odtis in z električnim impulzom sprostil jedro ključavnice. Zunanja enota s čit-

Ko se posameznik registrira (vnese svoj prstni odtis v spomin čitalnika), je priporočljivo, da tega ne stori le z enim prstom, temveč vsaj z dvema. Kadar se vrnemo domov, pogosto v eni roki držimo torbo ali vrečko, zato je smiselno, da v spomin čitalnika vnesemo po en odtis prsta vsake roke. Čitalnik je tako »pаметen«, da shrani 99 različnih prstnih odtisov in jih ima razvrščene tudi po tem, komu pripadajo.

TOCA® KLJUČ, KI JE VEDNO PRI ROKI!

TOCAAccess na zelo udoben in varen način ureja nadzor osebnega pristopa. Z njim lahko opremimo stanovanja, hiše, področja visoke varnosti, trezorje, omare in vse tiste prostore, kjer nam je varen in pregleden dostop pomemben. Ključev, kartic, kod, in drugih sredstev tako ne morete več pozabljati ali izgubljati, saj s sistemom TOCAAccess namesto ključa uporabite svoj prst.

Ko s prstom povlečete preko čitalca zunanje enote, ta preveri avtentičnost vašega prstnega odtisa, in če je odtis pravi, preko notranje enote pošlje signal ključavnici za odklepanje vrat.

LINDE MPA d.o.o.
Vodovodna cesta 99
1000 Ljubljana

Tel.: +386 (01) 5309 495
ekey@lindempa.si
www.ekey.net

ekey
biometric systems

Obiščite nas od 8. do 13. marca na sejmu Dor1 v hali A1 Gospodarskega Razstavišča v Ljubljani.